

Dato: 20.10.2006

Sagsnr.: 328399

Dok.nr.: 1977684

Bilag 4

Sammenligning af SFI's og Københavns Kommunes rapporter vedr. anvendelsen af ungdomssanktionen

1. Indledning

I forlængelse af indstillingen vedr. opkvalificering af ungdomssanktionen har følger her en sammenligning af konklusionerne af hhv. SFI's og Københavns Kommunes undersøgelser af anvendelsen af ungdomssanktionen.

2. Kort beskrivelse af rapporten fra henholdsvis SFI og Københavns Kommune

- *SFI's rapport om ungdomssanktionen (juli 2005)*: Formålet er på landsplan at undersøge, hvorvidt ungdomssanktionen som foranstaltning bidrager til resocialisering af de dømte unge. Evalueringen er baseret på interview med ti unge, deres sagsbehandlere og andre nøglepersoner i de konkrete sanktionsforløb. Desuden er der gennemført interview med ledende personale på udvalgte institutioner i hele landet.
- *Københavns Kommunes rapport om ungdomssanktionen (maj 2006)*: Formålet er at undersøge sammenhængen mellem indsatserne i ungdomssanktionens 2. fase (åbne institutioner/opholdssteder) og 3. fase (udslusning) i Københavns Kommune. Undersøgelsen er udarbejdet på baggrund af en gennemgang af de 30 sager, hvor der er idømt en ungdomssanktion i Københavns Kommune. Desuden blev der gennemført interview med udvalgte unge, deres forældre, sagsbehandlere og kontaktpersoner

3. Sammenligning af undersøgelsesernes konklusioner

Med henblik på en sammenligning af resultaterne i de to rapporter tages udgangspunkt i de fem temaer fra SFI's landsdækkende rapport:

1. Manglende sammenhæng i behandlingen
2. Vanskeligt at inddrage de unge og deres forældre
3. Uklar fordeling af ansvar og kompetence
4. Behandlingsintegritet

5. De unges udbytte af institutionsanbringelse

Ad 1. Manglende sammenhæng i behandlingen

Konklusion i SFI's landsdækkende undersøgelse: Der bliver sjældent udarbejdet handleplaner med klare mål og delmål. Derved bliver de lovpligtige handleplaner sjældent det redskab, der kan holde sammen på et ungdomssanktionsforløb. Årsagen er, at sagsbehandlerne mangler det faglige grundlag for at kunne udarbejde bæredygtige planer. Samtidig oplever de unge det, som om der ikke er nogen planlægning, og derfor heller ikke noget mål med sanktionsforløbet. De bliver i nogle tilfælde dårligt informeret og stort set ikke inddraget i planlægningen.

Konklusion i Københavns Kommune undersøgelse: Undersøgelsen viser, at der er lavet handleplaner i 80 pct. af sagerne i fase 2 og i ca. halvdelen af sagerne i fase 3. Kvaliteten af handleplanerne kan være svingende, og generelt tyder det på, at de unge og forældrene har vanskeligt ved at se sammenhængen i forløbet. Undersøgelsen viser dog også, at der er en meget høj grad af kontinuitet i forløbet i 2. fase. Der sker relativt få afbrydelser i form af tilbageførelser og ændring af anbringelsessted. Der er således markant mere kontinuitet i Københavns Kommunes indsatser end i de samlede indsatser på landsplan.

Ad 2. Vanskeligt at inddrage de unge og deres forældre

Konklusion i SFI's landsdækkende undersøgelse: Det konkluderes, at sagsbehandlerne har begrænset mulighed for at inddrage de unge og forældrene i planlægningen af forløbene. De unge er vrede over at få en dom med et toårigt forløb, som er længere end den ubetingede fængselsstraf, de alternativt kunne have fået. Desuden er to år uoverskueligt lang tid i et ungdomsperspektiv. Sagsbehandleren opfattes som den straffende part, og de unges vrede bliver entydigt rettet mod denne.

Konklusion i Københavns Kommune undersøgelse: Som beskrevet ovenfor kan de unge og forældrene have vanskeligt ved at se sammenhæng i indsatsen, som følge af, at de ikke i tilstrækkelig grad inddrages i handleplansfasen. Undersøgelsen konkluderer dog ikke noget konkret omkring de unges vrede.

Ad 3. Uklar fordeling af ansvar og kompetence

Konklusion i SFI's landsdækkende undersøgelse: Institutionernes og de ansattes arbejde er hæmmet af, at forløbene er splittet op i tre opdeltede faser samt at ansvar og indflydelse ikke rækker ud over opholdets længde. De tre faser er ikke obligatoriske, og kommunerne kan vælge

at se bort fra dommens tidsangivelser for faserne, hvis det skønnes hensigtsmæssigt. I praksis synes faseforløbet og dommens angivelser at have forrang frem for et hensigtsmæssigt forløb for den enkelte unge. Praksis på institutionerne vidner om, at alle er bevidste om, at forløbet skal høre op på et bestemt tidspunkt, hvorfor der er fokus på afvikling frem for udvikling.

Konklusion i Københavns Kommune undersøgelse: Denne problematik er ikke beskrevet direkte i Københavns Kommunes undersøgelse, men det fremgår, at der mangler en 'brobyggende' funktion mellem 2. og 3 fase. Der mangler desuden en funktion, der kan sikre en kontinuitet i den unges relation til en (eller flere) voksne. Det er derfor bl.a. det arbejde som ønskes styrket ved den fremsatte indstilling om ungdoms-sanktionen.

Ad 4. Behandlingsintegritet

Konklusion i SFI's landsdækkende undersøgelse: Der mangler egentlige behandlingstiltag på institutionerne. For flere institutioner er det faglige grundlag og metoderne ikke særlig klart. På institutionerne er der ikke en fælles faglig tilgang til de unge, og der er ofte uenighed om, hvordan man håndterer diverse konflikter. Det betyder, at den socialpædagogiske påvirkning af den unge bliver tilfældig og uden varig betydning.

Konklusion i Københavns Kommune undersøgelse: Undersøgelsen peger ikke på, at der mangler behandlingstiltag. Samtidig viser undersøgelsen, at der er fremskridt i to ud af tre sager kort sigt, når de unge forlader sanktionens 2. fase. Undersøgelsen viser ikke noget om virkningen på lang sigt.

Ad 5. De unges udbytte af institutionsanbringelse

Konklusion i SFI's undersøgelse: Det ser ud til, at anbringelse på de socialpædagogiske institutioner ikke rammer behovet og gavner ret mange af de dømte unge. For de af de unge, som har forholdsvis mange ressourcer, ser institutionsanbringelse langt væk fra hjemmet ud til at være direkte uhenigtsmæssig. Institutionsanbringelse forekommer heller ikke altid at være den rette løsning for de unge, som har tungere problemer og en familiebaggrund, der er belastet af brud og opløsning. Alternativerne er dog mindre oplagte for disse unge, fordi der ofte ikke er ressourcer at bygge på i familie og øvrige netværk.

Konklusion i Københavns Kommune undersøgelse: Jf. afsnit 4 viser undersøgelsen, at to ud af tre unge bliver anset for mere socialt kompetente efter 2. fase.

4. Sammenfatning og tiltag i Københavns Kommune

Opsummerende er der følgende områder, hvor indsatsen i Københavns Kommune vurderes at være mere positiv i forhold til konklusionerne i SFI's undersøgelse af udviklingen på landsplan:

- Der er en høj grad af kontinuitet i anbringelserne i ungdomssanktionen.
- De unge, forældre og de professionelle oplever, at de unge er mere socialt kompetente efter fase 2.
- Der udarbejdes handleplaner i 80 pct. af sagerne ift. fase 2.

Jf. ovenstående er dog fortsat rum for forbedringer i Københavns Kommune – en opgave, som forvaltningen pt. arbejder på. Dette vedrører bl.a. yderligere opkvalificering af handleplansarbejdet, inddragelse af unge og forældre og sammenhæng mellem faserne. På baggrund heraf er der iværksat følgende i Københavns Kommune, jf. indstillingen om opkvalificering af ungdomssanktionen:

- Projekt forankret under Vilde Læreprocesser, der forløber frem til 2007. I projektet er der fokus på behandlingsindsatsen i fase 3, på sammenhæng og vidensdeling mellem faserne og på forbedring af handleplanerne.
- I hvert børnefamilieteam er der udpeget ungdomssanktionsansvarlige.
- Ultimo 2007 vil Socialforvaltningen på baggrund af projektet udarbejde en ny vejledning for håndtering af ungdomssanktionssager.
- Mål- og rammekontor for børnefamilier vil i samarbejde med Sønderbro arbejde på at få forbedret kvaliteten af udtalelserne fra de sikrede afdelinger samt sammenhængen mellem fase 1 og fase 2

Endvidere kan det nævnes, at Jens Asger Hansen, forstander på Sønderbro, og Mål- og rammekontor for børnefamilier løbende er i dialog med Socialministeriet med henblik på en opkvalificering af ungdomssanktionen på landsplan. Socialministeriet er i den forbindelse blevet orienteret om den række af tiltag, Københavns Kommune er i gang med at iværksætte.